

RŮŽE PRO KATA

PETER BELANSKÝ

RŮŽE
PRO KATA

Peter Belanský

*Věnuji Frantovi Baďurovi za všechno duhové
a za všechno dobré.*

Autor.

„Já ti ji přečtu.“

„Co?“

„Tu báseň, barbare.“

„Jen to ne, chlape. Já na to nejsem. Na básničky. Dnes je píše skoro každý, kdo umí psát, a to není poezie. Ta je dána jenom několika vyvoleným. Víš dobře, na co jsem. Na chlapy. Na dobré víno. Na tvoje bramboráky s houbama. Tak neblbni. Když svíčkovou, tak pravou. A když poezii, tak také takovou. Nic jiného neberu.“

„A just ti ji přečtu. Zkus prostě zavřít oči a vydržet. Jsi přece herec a poezie k herectví patří. První hry psali ti nejlepší antičtí básníci. To tě ve škole neučili?“ A Zrzek se nadechl a začal číst.

„DOPIS BRÁCHOVI CHESTERU BENNINGTONOVI

V Praze, prvního, až desátého dubna dva tisíce devatenáct.

HI, MY BROTHER CHESTER!

Všichni jsme jenom čáry v písku

I já

A ubejvám

jak fouká vítr a reje do mě čas

a jak mě pitomci přepisují

a překládají do blbštiny

I já brácho párkrát chtěl

za sebou bouchnout dveřma

Jednou jsem si uplet voprátku

z pěti prádelních šňůr
Jindy vod pěti doktorů pět receptů
na tisíc noxyronů
Taky jsem běžel na koleje
Jenže vlak zrovna dlouho nejel
Dostal jsem absták a utíkal jsem
až k nebeský bráně
pro nášleh naděje
Prostě to zatím dycky vyhrál život
Zkurvenej
Krásnej
Zkurvenej
Krásnej
Ale pořád ještě můj

Já Tě nesoudim
Já ne brácho
Dyť nevím jak těžký bylo Tvý břemeno
Možná těžší než všechny mý trágy dohromady
A pak docela chápu že jsi to prostě zasek
A řek dost

I já to mám buď voheň nebo led
Život prej nemá nebolet
Když mi bylo vosumnáct
zamiloval jsem se do krásnýho grázla

zamykal mě doma
a prodával mě kámošům a strejdům

Jeden typickej
smrděl vařenym zelim
korunou a potem
měl mastnou pleš a vobrovský břicho
a žlutý zuby
Doma slušnej ženatej a vobčansky zapojenej
Jednou za štrnást dní do Brna
A do mě
A říkal nekecej a kuř mě
Já mu dal prachy
Tvýmu kreténovi

Nebo mě můj krásnej grázl šukal před nima
Seděli jako v kině
Honili si ty svý pajonýrský pind'oury
Funěli a svinili nám koberec
A jeden si to fotil
ruskym foťákem ZENIT E
a jeden véélkej soudruh
si nás točil kamerou Admira
na vosum milimetrů prasáckýho štěstí
Ale tehdá nebyla Viagra a nebyl silikon
a lubrikační gel

Každej měl jen to co mu narostlo
zpáteční jízdenku
a indulonů

To je bomba vid'
Tam u Tebe v nebi
Žádný depky a žádný prasáci
co šukaj děti
Žádný chytrolíni co maj ve všem jasno
protože maj hezkej kukuč
vobě ruce nohy a koule
a velký kozy nebo velký péra
a píšou pravidla pro vostatní
a stavěj mantinely

Jenže většina lidí na kouli
nevypadá jak Bárbi a Ken
a nemá všechno na co ukáže
a nejmenuje se Bretpit ani Juraj Stopercentný

Tam u Tebe v nebi žádný války pro nic
žádná supervodolná kvasinka Candida auris
s kosou přes rameno
a žádný plasty v moři
Jen čistá voda a šťastný ryby
a veselí plejtváci s vočima jak štoudve

beze strachu z japánskejch harpun
si krásně prděj ty svý vodotrysky

Brácho
budu s Tebou pořád
Tady i tam
Přibítej k Tobě jednou pro vždy
bratrstvím bolesti
zpěvu vzpoury a naděje
S tím nehne ani další Velkej třesk
A to je vlastně dobrý že jo
Pozdravuj Kurta z Nirvany a Joplinku
A měj se
Tvůj Peťa.“

Ticho. Docela dlouhé. Zrzek čekal a drtil si pravou rukou prsty na levé, až to křúpalo. Cítil se jako Jan Hus před koncilem kostnickým. Ted' zařve ten tlusťoch v červeném taláru Odvolej! a já se počurám.

„Jsi mě dostal, Zrzino, vážně. I když nejsem na říkanky.“

„To není žádná naříkanka, blbče. To je báseň.“

„Ty vole, ty jsi fakt básník. To mi poser. Abych se za sebe styděl, já, plebejský nevzdělanec. Promiň mi ty vulgarizmy. Používám je jen v prudkém pohnutí. Když je něco hodně dobré, říkám, že je to kurevsky dobré. Omlouvám se ti. Já, vesničan z Březí u Mikulova.“

„Nemusíš, Bohušu. Máš zrovna tak vysokou školu, jako já. Nebo ještě o patro vyšší.“

„Jenže já mám jenom JAMU a ty jsi užitečnější, s tou svojí architekturou. Kdo jinému JAMU kopá, ten se těžko užíví. Když ze sebe nechce dělat debila v komerční televizi. A když pořád mluví brněnsky a ne česky. Teda panu Högerovi si nedovolili vytýkat brněnštinu. A namluvil s brněnským hodně měkkým „i“ všechny večerníčky. Famózně.“

„Nejsi debil. Jenom někdy. Ale krásný. Jsi debil, když máš světobol a řešíš ptákoviny. Jinak bych s tebou dávno nebyl. Kdybys byl debil furt. A poslední dobou se taky protloukám všelijak. Já nechci být autorem stupidních zbohatlických barabizen a ty nechceš být bavič a vůl. Taková ta celebrita jaro, léto, podzim, zima a konec. To je úplně stejné, Bohušu. Možná pověsím kreativní architekturu na hřebík a stanu se úředníkem. I když mám autorizaci a jsem v Komoře. Jistý úřad hledá architekta a plat vypadá velmi dobře. A je zicher každý měsíc. Na volné noze jsem sice svým pánem, ale jenom do chvíle, než zjistím, že mi na účet nepřišly peníze od klientů. I když v těch domcích, co jsem pro ně vymyslel, už bydlí rok a půl. Dostat a nedostat svých sto kolíků, to je rozdíl mezi přežít a chcípnout, s odpuštěním. Přesně vím, jak ti lumpové přemýšlejí. Když mu nic nedáme, pohrozí nám soudem, ale stáhne to, protože nebude mít prachy na advokáta, jelikož jsme mazaní a nic jsme mu nedali. A vyřízeno. Jednoduché, laciné, protože zadarmo a naprosto účinné. Efektivní, jako kbelík hoven, katapultovaný proti hradbám středověké pevnosti.“

„Co kdybychom existenční starosti nechali na potom a šli se pomazlit?“

„Na lačno? To je jako jít na odběr krve a moči, Bohuš.“

„Krev a moč mě nezajímají, Zrzku. Však víš, co ti odeberu. To tvoje voňavé mlíčko z...“

„Zadrž, Bohuš,“ řekl Zrzek, ale pomazlit se šel. A nezůstalo jen u mazlení. Jisté akce vyvolaly jisté reakce, protože oba byli zdraví chlapi a měli se rádi. Nevstali dřív, dokud se kruh neuzavřel. Bohuš vyhrězl z teplého pelíšku a vrátil se s miskou hroznového vína.

„To tmavomodré máš nejraději, že?“

„Mám, Bohuš. A hned potom tebe. I když vlastně nevím, proč.“

„Ale víš, Zrzíne. Máš to rád z velkého a když je toho hodně.“

„To by nestačilo, kluku. Napadá tě nějaký další důvod?“

„Tisíc!“

„Třeba?“

„Ty měříš dva metry a já jsem jenom o hlavu vyšší. Ty jsi hubený jak prst a já, protože jsem chlap, mám široká ramena a úzké boky. Ty neumíš dát nikomu ani pohlavek a já umím zabít chodidlem. To ty bojové sporty, bráško. Hrál jsem přece toho super policajta v tom filmu. A Prince, krásného. Skolil jsem draka a dostal krásnou princeznu. Mezi náma, mimo záběr to byla docela kráva.“

„A já jsem mimo záběr co, Bohuš?“

„Krásný Zrzek s velkým kolíkem a s nádherně horkou brázdou pod zády. V té brázdě to neuvěřitelně krásně hřeje a vejdou se do ní všechna naše tajemství. Vidíš? Nutíš mě básnit.“

Bohuš to tak měl. Už na střední škole měl slabost pro zrzky všech odstínů. Pro vysoké, štíhlé zrzky se zelenošedýma očima a zlatým rounem v klíně. Pro zrzky s mohutnými penisy a teplou brázdou pod

zády. S brázdou, kterou tak rád dobýval a naplnil. On byl vždycky dobyvatelem a ochráncem. A teď? Byl šťastný. Našel svého Zrzka. Mladý architekt z Prahy v Brně soutěžil s projektem domova pro seniory a zvítězil. Trošku to slavil, protože musel. Protože se to od něj očekávalo. Protože se to sluší. Vyhrát a dát najíst a napít i poraženým. A hlavně pijavicím, které nikdy pro nic nehnou prstem, ale o švédských stolech vědí stejně dobře, jako mouchy masařky. On moucha masařka nebyl, neměl trénink, proto se rychle opil a ztratil se. Nebyl přece z Brna, ale z Prahy. Pár místních borců si jej vyhlédlo. Mírně opilý a vrávorající hubeňour se jim jevil jako ideální kořist. Šli tiše a zkracovali vzdálenost. Až zabočí někam, kde nejsou kamery, naše chvíle! Bohuš právě vyšel z kavárny San Marco a byl v dobrém rozmaru. Z honoráře za poslední sérii reklam vyžije třeba půl roku. Všiml si tří hyen a kohosi před nimi. Kohosi naprosto nepřipraveného na útok zkušených predátorů. Bohuš neměl hyeny rád. Ten film jej začal zajímat. Právě včas. Protože první hyena ze tří vyrazila do útoku. Bohuš se rozběhl a cestou srazil na kamennou dlažbu ty dvě vzadu. Pak uspal tu úplně vpředu.

„Svině. Normálně by vás zmlátili a okradli, kundové. V tuhle hodinu musíte dávat majzla, chlapče. Kam razíte?“

„Já vlastně nevím, pane. Na hotel. Ale nevím, kde je. Nejsem zdejší.“

„Z Česka, že jo, podle huby. Je to slyšet až za roh. Vezmeme drožku a pojedem ke mně. Není to nóbl hotel, ale vyspíte se v pohodě a ráno ten barák najdete. Máte přece hotelovou kartu, ne?“

Zrzek se nechal odvézt a uložit. Bohuš si pro tentokrát ustlal na pohovce v obýváku. Předchozím dějem hubeňoura nezatěžoval. Ráno si řekli, kdo je kdo a jeli do hotelu pro věci.

„Můžete pár dní zůstat, chlapče. Já jsem teď na volné noze a mám několik šolíchů, aby bylo na chleba. Ale nemám šéfa a příchody a odchody. V pondělí jedu na konkurz do Práglu, budete mít možnost se mi revanžovat. Pokud zaboduju, budu tam asi muset pár dní zůstat. A pak při natáčení. Ale to už bych vám něco dal. Teda není to kšeft úplně podle mého gusta, ale jsou to prachy. Brad Pitt taky netočí samé trháky. Jinak mi klidně říkejte Bohušu. Říkají mi tak všichni, kteří mě mají rádi a jsou v mém životě důležití.“

Zrzek se dozvěděl, že Bohuš je herec a jmenuje se Bohumil Kecka. Bohuš si poslechl, že Zrzek je architekt a právě vyhrál tu soutěž a k diplomu dostal docela slušnou prémii pro vítěze. A že se jmenuje Eduard Valeš. Do konce týdne oba poznali, že ten druhý je gay. Jsou jisté signály jinakosti, které stejná jinakost dešifruje téměř neomylně. A oba se toho druhého ani nedotkli. Bylo to dost zvláštní, protože ani Eduard, ani Bohuš neměli se známostmi na jeden večer žádný problém. Takových milenců už si domů přivedli hodně. Nebo se nechali pozvat. Už jim nebylo patnáct let a měli za sebou i několik lásek a pokusů o trvalý vztah. Zatím to neklaplo a oni to prostě neřešili. Teď to bylo jiné. V obou mladých mužích vzklíčilo cosi nového. Jakési vytrvalé a sílící okouzlení. Líbili se jeden druhému a byli spolu s rostoucí radostí. Pocit, že by to mohlo vyjít a mohli by se milovat a žít spolu, v nich už nedoutnal, ale planul. K tomu, aby se rozhořel naplno, potřebovali jen o trochu víc jistoty. Když odjeli do

Prahy, mohl spát Bohuš sám v pokoji, který Eda zařídil pro návštěvy. I když v něm ještě žádná návštěva nespala. První noc v tom pokoji Bohuš dokonce spal. A ještě druhou a třetí.

„Do koupelny si dej svoje věci, já si svůj kartáček na zuby poznám,“ řekl mu Eda a sám šel spát do ložnice. Potřeboval si srovnat myšlenky a pak chtěl opravdu spát. Ráno dal Bohušovi klíče od bytu a domu a šli každý po svém. On za klientem a Bohuš na ten konkurz. Oba pracovali a při tom mysleli jeden na druhého. Bohuš ten konkurz udělal a roli superpoldy Made in Czech ve filmu dostal. Eduard podepsal s klientem smlouvu na projekt rodinného domu a dostal dokonce zálohu. Byl rád a chtěl tu radost s někým sdílet. A nikdo jiný, než Bohuš, jej nenapadl.

Zachránil mi možná život, přemýšlel o jejich seznámení. Složil ty tři jako kuželky a nedělal ramena. Vlastně o tom vůbec nemluvil. Zůstal bych tam ležet, skoro nahý a rozbitý. Vzal mě k sobě, protože jsem byl opilý a neschopný něco řešit. Vzal si domů cizího chlapa a byl v pohodě. A spal v obýváku na pohovce. Nezabavil se mě druhý den ráno. Proč? Otevřel dveře od koupelny a díval se a povídal. Měl jsem na sobě jenom to dlouhé seprané tričko na spaní a holil jsem se. Nic neviděl, ale stál tam a díval se. Pak jsme si to vyměnili a nechal dveře otevřené. Holil se a neměl na sobě nic. Musel to tak chtít. Musel chtít, abych viděl. Přitom si doma každý večer ustlal na pohovce. Třeba je gay, jako já. A není si jistý tím, jak je to se mnou. Nebo už tuší, ale nechce to uspěchat. Hezký chlap. Asi i docela rozumný. Má to pod pupíkem pořád tak velké, nebo byl malinko vzrušený? Ty krásné modré oči utíkaly od zrcadla ke mně, dokonce se pořezal.

Zkusím vyslat signál. Třeba nechá zase do koupelny otevřeno a bude nahý. Půjdu za ním a dám mu pusy. Na rameno, ne na ten gel na holení. Nebo jinam. Kousek nad pupík a druhou kousek pod. Ale dnes ještě ne, aby si nemyslel, že jsem nějaký Vendelín Prudký, nebo Věna Rychlý. Nic neuspěchat, ale žádnou jiskru nenechat zhasnout. Nezačít se chovat jako puberták, ani jako zkušená kurva. Bylo by to fajn, mít konečně někoho na stálo. Dva jsou víc, než jeden. Matematicky, prakticky, filozoficky, i večer v posteli. Tam každý sám nic nového nevymyslíme.

Bohuš se posadil na zahrádku před restaurací U dobrého džbánu, pil kávu a potom pivo. Budu mít práci a peníze. To je fajn. Ten zrzek je vážně fešák. I ve vytahaném tričku. Dal mi klíče od kvartýru, jako by o nic nešlo. Když jsem se holil, díval se. Neměl sice oči z hlavy, jako zvědavý malý kluk, ale díval se. Musím nastražit pastičku. A když do ní padne, bude jasno. Jenže večer byli oba unavení a Bohuš žádnou past nevymyslel. Spali každý zvlášť, jako první noc. Nazítří se zase rozběhli každý jinam a viděli se až pozdě večer.

„Je to dobré, je to dobré. Je to moc dobré. Mám ten kšeft, Edo. A není to žádný štěk, ale druhá hlavní role. A co ty?“

„Já jsem v pohodě. Mám ten projekt domova pro seniory a k tomu jeden menší kšeft. A dvě slušné zálohy. Bude to ale práce jak na kostele. Asi budu potřebovat ten pokoj pro návštěvy. Dám si tam stůl a pracovní počítač.“

„Takže mám odejít? Natáčení začne až za dva týdny, tuším. Jestli nenastane odklad. To se někdy stává. Někdo musí dohrát někde podle

smlouvy, jiný omarodí. Myslel jsem, že zůstanu a dám ti nějaké prachy, za tu postel.“

„Moje postel je dost velká pro oba. A nechrápu.“

A je to venku, napadlo v tom okamžiku oba dva. Večer leželi vedle sebe a do rána jeden do druhého ani neukl. Cosi je k sobě táhlo a nespali. Ani jeden však nechtěl být tím kamenem, který zčeří nehybnou hladinu jejich první společné noci. Dobyvatelem říší a vrahem ticha. Ostych? Ostražitost? Nic takového. Byla to láska. Ještě ne jistota a velký plamen, jen první žhavé uhlíky a neurčité tušení. Ale byla to láska. Maličká, bezbranná a jaksi voňavě mokrá, jako mimino. Potřebovala jejich péči. Rozfoukat jiskry, aby vzplály plameny. Potom přikládat větší a větší kousky dřeva. Posouvat hranice. Růst.

„Vyspal jsi se dobře?“ zeptal se ráno Eduard. „Já vůbec ne. Jsem zralý jít si po jídle zase lehnout.“

„Nevyspal jsem se, Edo. Jenom maličko, nad ránem.“

„Kopal jsem?“

„Nekopal. Já jsem nespál, protože jsi byl tak blízko. Prostě se to nedalo. Už už jsem chtěl...“

„Také jsem chtěl. Čekal jsem, že něco řekneš a položíš mi ruku na rameno. Že mi dáš pusu.“

„Chtěl jsem, moc. Myslel jsem si, že spíš.“

„Až se budeš holit, nechej zase otevřené dveře. A já si svléknu to vytahané triko.“

„Někdo musí vždycky začít jako první, jinak se lidi mohou minout a už se třeba nikdy nepotkat, Zrzečku.“

Tehdy tak řekl Bohuš Edovi poprvé a potom už nikdy nijak jinak. Zrzku, Zrzine, Zrzečku. Nebo Zrzánku. A byl to Zrzek, kdo měl nakonec více odvahy. Po snídani vzal Bohuše za ruku a odvedl jej zpátky do ložnice. Bohuš si lehl na záda a Zrzek na něj nasedl tváří v tvář. Zvedal se a padal mu do klína stále rychleji. Tak dlouho, dokud Bohuš nevykřikl a na pár vteřin úplně nezkašeněl. Pak se Zrzek posadil výš. Tak vysoko, aby dosáhl k Bohušovým ústům. Až potom šli do koupelny.

„To je fajn, Zrzku, mít opravdu vydrhnutá záda. Žádným kartáčem na dlouhém klacku si to neuděláš tak dobře, jako to udělají něčí ruce. Když tě ty ruce mají ještě k tomu rády, ráj na zemi.“

„Musíš být nejkrásnější mužský v tom filmu, Bohušu.“ A Bohuš jím opravdu byl a nebyl to vůbec propadák. Byla to taková akční klasika, Bohuš nakonec všechny lumpy přepral. I když nebyl prvním, ale až druhým hlavním hrdinou. Nebyl to oskarový bonbón, o kterém budou noviny psát ještě po dvaceti letech, ale ani hloupý film ze suterénu filmového světa a lidi na něj chodili. Jmenoval se POD HLADINOU.

Každý den je zázrak, napadlo Edu. Ten těžký nás má něčemu naučit a ten krásný je za odměnu. Úplně jako lidé, kteří námi procházejí. Ten starý pán včera, pomohl jsem mu s taškou do tramvaje a z tramvaje a potom jsem ji odvezl až k domovním dveřím. Celou dobu mi povídal a neřekl jediné prázdné, nebo hloupé slovo. Nakonec jsem tím obdarovaným byl já. Když mluví moudří, zastav se a mlč. Poslouchej. Když mluví hlupáci, běž pryč a neztrácej s nimi čas. Oni se nepoučí nikdy, protože jejich hloupost je pro ně jedinou jistotou a

stojí na ní celý jejich svět. Promluvíš a utlučou tě prázdnými slovy, kameny, nebo klacky. Být mučedníkem na kopích blbců je velmi smutné. A svět a lidi to neposune ani o milimetr vpřed. Mlč abys přežil, když je těch tupců dav. Tvůj čas přijde.

„Na co myslíš, Zrzku?“ vytrhl básníka z úvah Bohuš. „Koupil jsem dva jogurty. Poctivé, živé, se všemi třemi typy těch kultur, nebo jak se tomu říká. S tou jogurtovou, s tou bifidogenní, i s tou probiotickou. Píšou to na kelímku. A osm procent tuku, nic pro anorektiky. Dej si. Vyčistí a nepoškrábe.“ Zrzek se rozesmál a snědl ten jogurt.

Bohuš se s Brnem neloučil snadno, ale přece jen se rozloučil. Opravdu se zamiloval. I v Praze jsou divadla a režiséři, kteří hledají do svých filmů neokoukané tváře. Ostatně lidé, kteří se milují, spolu musí žít. Aby se to naučili. Žít spolu. Bohuš byl z toho loučení dost smutný, domov je domov a v Praze měl doposud jen známé. Žádné přátele. Ale měl tam Zrzka a cítil, že všechno ostatní se poddá. Někdy přece musí jít partner za partnerem do jiného města. Dokonce za hranice, nebo ještě dál. A zvykne si. Protože někoho miluje. Protože chce. Protože musí.

Ta doba, kdy Bohuš točil a Zrzek kreslil detaily do nového domova pro staré ženy a muže, byla jako horečka. Krásná, i vysilující. Milovali se skoro každý den a pokaždé to bylo úžasné a nové. Pár dní exteriérů na Šumavě, pak v Plzni a dotáčky v Praze. Potom musel

Bohuš domů, do Brna. Měl tam nějaká smluvní představení a musel se rozhodnout, jak dál. Mohl by si byt v Brně nechat, třeba jen pro případ, že by občas přijel do města hostovat a pobýt s přáteli. Ale co s bytem mezi tím? Nakonec se rozhodl jinak. Byt v Brně prodal a tím definitivně svázal svoji budoucnost ze Zrzkem a s Prahou. Ten film? Nakonec se dost líbí a pomohl mi k získání angažmá ve slušném divadle. Takže mi polibte, páni kritici. Vy byste nikomu dolní čelist neukopli. A to auto jsem také řídil sám. Akorát když hořelo, seděl v něm kaskadér. Přijel do Prahy a řekl Zrzkovi, jak to udělal.

„Je to můj byt, Bohušu. Nic nebrání tomu, aby byl náš. V Brně můžeš hrát divadlo, když tě pozvou a když se ti bude chtít. Nebo točit reklamy. A vrátíš se domů. Jak to dělají jiní herci při hostování?“

„Většinou je to ve smlouvě, kde přechkají noc. Třeba spí celý štáb v jednom hotelu. Aby byli všichni po ruce a ready na další den. Nesmí to být moc daleko od natáčecí lokace. To by štáb ztratil spoustu času dojížděním. Ale je ti jasné, že tím pádem se mě už nikdy nezabavíš?“

„Zbavím, když budeš moc zlobit. Tys nikdy neviděl Maryšu?“

„Dokonce jsem v ní hrál.“

„Tak vidíš. Na zlobivé kluky stačí kafe od Žida. Když ve Spolku mají zavřeno.“

„Napadá mě, že to naše spojení nám dává jisté zásadní šance, Zrzečku. Jsi přece básník. Mohl bych číst ty verše. Myslím tvoje verše. V rádiu, v televizi, nebo formou živého čtení před publikem. Tvé poezii by to pomohlo. A mohl bys mi dokonce napsat hru. Nemyslím hru jednoho herce, i když i to stojí za úvahu. Myslím hru, kde bych měl roli na tělo od někoho, kdo mě dobře zná. Prostě roli přímo do